

massa, täytyy hänen kärsiä siitä, ettei hän voi lapsilleen antaa kaikkea sitä hyvää, mitä nämä tarvitsevat kasvaakseen terveksi sekä sielultaan että ruumiiltaan. Jos hän lähtee ansioyöhön hankkiakseen lisätuloja, jäävät lapset kokonaan hoidotta. Työnsä ääressä painaa häntä ainainen huoli siitä, missä lapset mahtavat olla, mitä tehdä, ettei vain joku onnettomuus sattuisi pienokaisilleen. Siis kaksinkertainen on taakka lisääntyneet.

Työläisnaiselle, perheenäidille on näin ollen työläisten yhteinen rintama yhtä suuresta, jolle suuremmasta merkityksestä kuin miestyöläiselle. Ottakaamme sen vuoksi tämä kysymys päivän polttavana kysymyksenä, elinkysymyksenä esille lokapäiväisissä keskusteluissamme ja kokouksissamme. Tehkäämme selväksi niille naisille, jotka vielä eivät tätä kysymystä käsitä, se kauhua kurjuus, joka meitä kaikkia uhkaa, jolleivät työläiset, miehet ja naiset löydä tällä hetkellä toisiansa saman köyhällistön armeijan jäseninä ja yhtenäisenä joukkona kapitalistien yhteistä lujaa rintamaa vastassa.

Naisen paikka on koti...

Työväen taistelussa vapautuksen puolesta ei aina ole käsitetty naisten vapauttamista tai sitä ajatusta, että naiset tulisivat näyttelemään huomattavaa osaa työväen vallankumoustaistelussa. Muistamme kuinka ensimmäisen työväen kansainvälisen liiton perustavassa kokouksessa eritoten ranskalaiset vastustivat työläisnaisten mukaan ottamista, koska nainen muka kuului kodille. Muistamme myöskin, kuinka Marx ja hänen kannattajansa paljastivat lääläisen suhtautumisen naisten työhön ja

naisten järjestäytymiseen kokonaan taantumukseksi.

Ranskalainen kantaa tässä kysymyksessä kuvaa m. m. v. 1865 Lontoossa pidetyssä ensimmäisen Internationalen konferenssissa mukana ollut ranskalainen edustaja E. E. Friebourg seuraavasti:

"Taantakseen kullekin kansalliseen ryhmälle vapauden — jätettiin kysymys naisten pääsystä liittoon kunakin kansallisen ryhmän omasta päätöksestä riippuvaksi. Tämän nojalla on ranskalainen osasto suurella äänen enemmistöllä hyväksynyt seuraavan päätöksen:

"Naisen paikka on koti eikä puhujalava. Luonto on tehnyt hänestä kasvattajan ja kodinhoitajan, alkäämme vetäkö häntä pois näistä tehtävistä ja hänen todellisesta elämän piiristään; miehelle kuuluu työnteko ja yhteiskunnallisten asioiden tutkiminen, naiselle lasten hoito ja työläisen kodin sulostaminen."

"Naisten vapautuksen suureksi harmiksi näin ollen tuli päätetyksi, että naisten pääsy Kansainväliseen Työväenliittoon vastustetaan."

Sitä lähtien kun tämä päätös tehtiin, on kulunut lähes 60 vuotta. Niiden aikana on työläisten perhe rappeutumistaan rappeutunut. Kymmeniä miljoonia perheenäitejä lasketaan olevan tänä päivänä ansiotyössä. Nainen lasten hoitajana ja työläisen kodin "sulostajana" alkaa olla jo harvinaisuus.

Mistä se johtuu? Nykyisessä yhteiskunnassa ei enää eletä työn teolla, sillä työläinen pysyy vain hengissä. Elettään ja rikastutaan vain sen kautta että riistetään toisen työn tuloksia. Työläisen palkka ei koskaan ole niin korkea, että sillä voisi hankkia niitä etuja ja elämisen mahdollisuuksia, joita on olemassa, ja

joita yläluokka pitää aivan välttämättömänä itselleen "sivistys"-ihmisinä. Jos työläinen haluaa pukeutua "ihmisiksi", tulee hänen kieltää itseltään ravinnossa tai muussa yhtä välttämättömässä. Jos hän haluaa hankkia itselleen yleensäkin pienintäkään sellaista esinettä joka hänelle rikkauksien luojana kuuluisi, täytyy hänen aina ja kaikkialla kiistä näkövyyttänsä.

Mutta tämäkään keino ei aina auta. Jos vaimo on vielä siinä kunnossa, että hän kykenee lähtemään ansioyöhön, täytyy hänen jättää koti ja lapset oman onnensa nojaan. Tehtaaseen, pyykkipesuun, silvoamistöihin herrasperheisiin, kauppa-apulaiseksi tai konttorityöhön y. m. kulkee äiti joka päivä vilkko vilkon perästä, kuukausia, vuosia — silheksi kun voimat kestävät, sillä perhe ei eiä muutoin. Usein näemme senkin ihmeellisen ilmiön, että perheensä istuu työttömänä ja perheenäiti ja lapset käyvät ansiotyössä. Tällainen on tilanne teollisuustyöväestön keskuudessa.

Farmarien keskuudessa eivät olot ole parempia. Joutaako pikkuviljelijän emäntä nypäämään koroumpelua kotinsa kaunistukseksi tai olemaan kotona, hioneissaan, lapsiaan hoitamassa? Elpää sulkaan. Aamusta alkaen iltaan myöhään on hän liikkeellä kuin kone — sillä talous ei kannata ilkojen ja ulkopuolisten työläisten palkkaamista. Täytyy ponnistaa omin perhein niin tarkkaan, ettei lapsillakaan kukaan palkoin ole aikaa koulun käyntiin. Pienviljelijän perheen "sulostuttajakin" raataa aksaasti! perheensä ylläpidoksi vaikka toisellaissa oloissa kuin kaupunkilaistyöläinen. Mutta kohta lo ja tulos on sama. Nainen ei enää ole kodin hoitaja ja "sulostuttaja",

sellä työllä. Tarkoituksena oli tehdä tietoisia ja toimivia kommunisteja naisista saattamalla heidät rakentamaan työhön neuvostojen laitoksissa. Tämä luonnollisesti teki heidän olosuhteissaan muutoksen parempaan. Tämä tarkoitusperä päämäärään perustivat komiteat erikoiskoneiston säännöllisillä ajoilla kokoontuvan työläisnaisten valitsemien edustajien neuvottelukokouksia, jotka olivat välittäjinä työläisnaisten ja puolueen välillä. Jokainen työmaa voi lähettää yhden edustajan jokaisesta 25 tai 50 työläisnaisista kohti, joka vilkko kokoontuvaan neuvottelukokoukseen. Edustajat valittiin kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan. Näissä kokouksissa tutustuvat edustajat päivän poliittisiin tapahtumiin ja sen osaston toimintaan, joka erikoisesti koskee naisten vapautusta, kuten ovat kunnalliskeskittöt, vallstustyö, äitien suojeleminen j. n. e. Edustajat eivät ainoastaan ottaneet osaa näihin kokouksiin, mutta heidän toimintansa ulottui myöskin erilaisiin hallinnon laitoksiin, kuten työläisten vakuutuksen parantamiskomiteaan, äitien suojeleuskomiteaan, neuvostolaitosten tarkastuskomiteaan j. n. e. He tutkivat hallitusjärjestelmän käytännöllisiä toimintatapoja ja järjestystä, kun heidät erikoisen lain kautta nimitetään kahden kuukauden ajaksi harjoittelemaan erilaisissa neuvosto-osastoissa. Kun puolueen työ naisten keskuudessa laajen, tuli tarpeelliseksi vakiinnuttaa tämä toiminta. Syksyllä 1919 puolue uudelleen järjesti työläisnaisten komiteat erikoisiin osastoihin työskentelyä varten naisten keskuudessa. Nykyään on jokaisessa piirikomiteassa erikoinen naisten osasto yhtä hyvin kuin on kommunistipuolueen keskuustoimeppaneuvoston komiteassakin. Naisten osasto ei rajoita työtään ainoastaan siihen, että agiterra naisia puolueeseen, mutta se myöskin herättää heissä itsenäistä halua ottaa käytännöllisesti osaa

kommunistisen järjestyksen rakentamiseen. Työläisnaisten keskusosasto nyt jo antaa puolueelle ja neuvostolle erilaisia käytännöllisiä tehtäviä, jotka kaikki auttavat vapauttamaan naiset orjuudesta.

II. Puolueen naistenosaston alkuunpanemat työt.

Naisten osaston aloitteesta hyväksyttiin laki, joka poisti raskausosastion hävittämisen. Kahdeksannessa yleisessä kokouksessa neuvostojen kongressissa hyväksyttiin ponsi, joka kutsui naisia työhön taloudellisen tuotantojärjestelmän rakentamiseksi. Tätä seurasi säädös liittää naisia erilaisiin taloudellisiin ja hallinnollisiin laitoksiin, jotka hallitsevat ja johtavat tuotantoa neuvostovaltiossa. Erikoinen komitea pitää huolta yli maan ulottuvasta toiminnasta prostitutiosta vastaan, ja erikoiset komiteat auttavat lasten ja äitien suojelestusta, ollen nämä myöskin naisten osaston aloitteesta järjestetty.

Monia muita säädöksiä, jotka koskevat naisten hyvinvointia, saatiin aikaan naisten osaston sitkeän toiminnan kautta: täten esim. erikoisia kohtia, jotka koskevat äitien etua ja terveyttä suunniteltiin huhtikuulla 1920, silloin kun pakollinen työlaki säädettiin. Huhtikuulla 1921 kansankomissaarien neuvosto hyväksyi lain, jonka naisten osasto oli laatinut ja joka antaa oikeuden lähettää naisia harjoittelemaan kahden kuukauden ajaksi erilaisiin neuvostolaitoksiin siinä tarkoituksessa, että he harjaantuisivat kykeneviksi työntekijöiksi ja yhteiskunnallisen hyvinvoinnin edistäjiksi.

III. Naiset Neuvosto-Venäjän rakentavassa työssä.

Näiden kahden ja puolen vuoden aikana, jolloin puolue on tehnyt erikoistyötä naisten voittamiseksi kom-

munistille, on saatu suuria tuloksia. Nykyään on passiivinen välinpitämättömyys neuvostoa kohtaan kokonaan hävinnyt naisten keskuudesta, lukuunottamatta muutamia vähämerkityksellisiä syrjäseutuja Venäjällä, minne ei puolue ole vielä järjestänyt voimakkaita naisosastoja*). Naisjäsenten luku puolueessa on 9 tai 10 prosenttia koko jäsenluvusta. Tilastojen mukaan, kolmesatoista maakunnassa oli maallakuulla 1921 6422 naisjäsentä puolueessa.

Työläisnaisten edustajien luku näissä maakunnissa nousee 14,709 prosenttiin ja koko Venäjällä arvioidaan sen nousevan 70,000 %. He edustavat maalaisia ja palkkatyöläisnaisia, kotitalousnaisia y. m. valittuna kylhistä ja kaupungeista kolmen miljoonan naisen keskuudesta.

Täten edustajiansa kautta naisia vedetään varsin laajasti työhön kommunistien perustuvan valtion rakentamisessa. Viimeisten tietojen mukaan näissä kolmessaatoista maakunnassa on noin 110,556 naista ottamassa osaa erikoiseen sunnuntailaitoksiin ja noin 4,459 työläis- ja maalaisnaisia on työssä erilaisissa neuvostolaitoksissa. Täten saattamalla näitä naisia käytännössä ottamaan osaa maan taloudelliseen rakentamiseen samoin kuin punasen armeijan ja talonpoikain avustamiseen ja antamalla heille vstuunalaisia toimia lasten huollossa kuten esimerkiksi "lasten avustavilkkona" j. n. e. ottavat he osaa puolueen ja neuvoston työhön kokonaisuudessaan. Kommunistipuolue ei ainoastaan tuo uusia jäseniä toimintaan neuvostojen järjestelmässä, mutta myöskin kasvattaa heistä tietoisia ja järkähtämättömiä työväen tasavallan ja kommunistin puolustajia. (Jatketaan).

*) Naisosastoja on kaikkialla Venäjällä missä puolueella on osastoja.

ei lastensa hoitaja kapungissa eikä maallakaan. Här on palkkatyöläinen kummassakin tapauksessa.

Tämä onkin johtanut siihen, että nykyajan työväen kansainväliset työväenliikkeet, niin valtiolliset kuin taloudellisetkin pitävät välttämättömänä työläisnaisten saattamisen yhteisiin järjestöihin miestyöläisten kanssa yhteistä taistelua varten.

Puheet siitä nykyäänkin vielä, että naisen paikka on koti, on suunnaton- ta ivaa niitä miljoonia työläisnaisia kohtaan, jotka koko elämänsä ovat saaneet raitaa itsensä ja perheensä elättämiseksi. Korupuheita ovat ne puheet, joiden tarkoituksena on palauttaa muka nainen kotilieden ääreen. Se kotiliesi, josta vielä 60 vuotta sitten ranskalaiset päätöksensä puhuivat, on sammunut, me näemme siitä enään vain rippeitä eikä sitä voi saada roihuamaan ja lämmittämään muu kuin kaikkien työläisnaisten yhteenliittymisen ja yhtymisen siihen joukkoon, joka toiminnallaan ja taistelullaan pyrki luomaan ihmiskunnalle uusia oloja.

Kotitaloudesta

On ollut aikoja, jolloin maalais- ja palkkatyöläisten perheiden äidit ovat olleet perheensä keskuudessa. Ulkopuolella perheen eivät naiset tunteneet mitään, ja mitäpä he siitä välittivätäkään, kun kotonakin oli paljon tekemistä. Ja kotona oli todellakin työtä, sellaistaakin, jota valtiokin tarvitsi eikä ainoastaan oma perhe. Perheenäiti ei ainoastaan keittänyt ruokaa perheellensä, pesyt pyykkiä, silvonnut, parsinut ja palkkaillut, t. s., hän ei tehnyt ainoastaan sitä työtä, mitä vielä nykyäänkin usea nainen tekee työläis- ja talonpoikaisperheissä, mutta suoritti sen ohella muitakin töitä. Hän kehräsi villaa ja pellavaa, kutoi pelava- ja villakankaita, neuloi sukkaa, nypläsi ja virkkaili pitsejä, toimitti talvea varten säilykkeitä, hilloja, savusti ja suolaili lihaa sikälä kuin varat sallivat, valmistu kaljaa, kynttilöitä y. m., joita kaikkia ei muista luotellakaan. Tällä tavoin elivät meidän esiläittemme, äitimmekin. Vielä nykyäänkin on olemassa sydänmailla, joissa elämä kulkee tätä vanhua la- tuuaan, jossa naiset tekevät niitä töitä, joita työläisnaiset suurkaupungeissa eivät enää pitkin aikoihin ole tehneet.

Esiläittemme eläessä oli tämä naisten kotityö tarpeellinen, hyödyllinen, siltä riippui perheen hyvinvointi. Mitä utterammin talonpoikais- tai käsityöläisen emäntä teki työtä, sitä paremmin saattoi talonpojan tai käsityöläisen perhe elää. Tästä naisten käteen töistä hyötyi koko valtionkin talous, sillä heidän valmistamansa voi, kankaat y. m. tuotteet voitettiin myydä markkinoidella ja muodostuivat sen kautta tavaraksi, joilla oli arvoa.

Tosin ei esiläittemme aikana tavara arvioitu rahalla. Mutta jokainen talonpoika, käsityöläinen, yleensä jokainen perheen pää, etsiskeli sellaista emäntää, jolla olisivat taloudestaan "kultaiset kädet". Talonpoika teki laskelmia, että ilman vaimon kotityötä ei perhe pysy pystyssä. Näin ollen tehtiin tällaisia laskelmia naisten työstä valtion sekä kansantalouden kannalta.

Mutta kapitalismi muutti entis- ajan elämän. Kapitalismin aikana suoritetaan se, minkä naiset ennen kotona tekivät, suuressa mittakavassa tehtäissä ja työpajoissa. Kukapa perheen emäntä tätä nykyä enää valaisi kynttilöitä, kehräisi villoja, kutoisi kankaita, kun kaikkia noita tavaroita on myymälöissä saatavana. Ennen aikaan opetettiin jokaista tyttölasta neulomaan sukkaa, kukapa tätänykyä enää niitä neuloo! Kenelläkään ei ole aikaa, sillä aika on rahaa, eikä sitä kannata tuhlaata